

vier genoemde bestanddeelen, en daarmede het eerste levende protoplasmakompje, waaruit zich straks de eerste cel opbouwde.

Zegt men nu, op grond van wat wij hierboven mededeelden, dat zulk een ontstaan van het „leven“ met de ervaring in strijd is, dan vraagt Haeckel: „hoe kunt gij weten of in het verre verleden niet geheel andere voorwaarden dan tegenwoordig bestonden, en door welke een generatio aequiva mogelij is?“

Zoo iets moesten wij Calvinisten eens zeggen!

De hypothese moet dan ook dienen om, zooals wij reeds zagen, in zijn denken van God af te komen en een onderbouw te leveren voor de evolutie-leer.

„Omnis cellula e cellula“ of „ieder cel uit een cel“ en wel zonder inwerking Gods, en de eerste cel ontstaan door generatio aequiva.

Reeds in 1884 noemde Naegeli de laatste hypothese „een onontbeerlijke onderstelling voor de natuurlijke ontwikkelingsleer“.

„De generatio spontanea loochenen, zegt hij, is het wonder verkondigen“.

Nu hebben wij in dit artikel met een beroep op de natuurwetenschap aangewezen, dat deze onontbeerlijke onderstelling door niets bewezen is.

Uit wat de Schrift ons leert in het: En God zeide: „dat de aarde uitruite—wordt bovendien ons geopenbaard, dat het ontstaan van het eerste „leven“ niet in een toevallige verbinding van anorganische stof, maar in het Woord van den Almachtige Zijn laatste oorzaak heeft.

Voor ons is de „onontbeerlijke onderstelling“ dus niet alleen nog onbewezen, maar beslist af te wijzen.

„Waterloose wolven.“

Deze zijn vlekken in uwe hieldemaaliden, en als zij niet u ter maaltijd zijn, weiden zij zichelven zonder vrees; zij zijn waterloze wolven, die van de winden omgedreven worden; zij zijn als boom in het afgaan van den herfst, en vruchtbaar, tweemaal verstorven, en ontworteld.

Judas vs. 12.

Het levend, bewegelijk beeld, dat de wolven ons vertoonen, kan zoo betoverend schoon zijn. Ook in die wolven des hemels rolt God een prachtschepping voor ons op. Ware het bij nevelvocht in den dampkring gebleven, en ware de grillige en toch soms zoo hoog verheven formatie van het wolkenheer niet door God uitgedacht, er ware een heerlijkheid minder geweest om ons de majesteit des Heeren in zichtbaren vorm te vertellen.

Tekens brengt de Schriftuur de wolven boven ons, met de heilige tegenwoordigheid des Heeren in verband.

Nahum noemt „de wolven het stof zijner voeten“, als kondigend ze ons het naderen van onzen God aan. Ons wordt gezegd, dat de Heere onze God zich met wolven dekt; dat Hij van de wolven zijn wagen maakt; dat Hij in de wolven aanstormt, en in de wolke zijner heerlijkheid zich tegen Pharao stelt, in Jerusalems tempel intrekt en boven Jezus op Thabor nederdaalt. Altemaal uitdrukkingen, die ons zeggen, hoe de profeten van ouds, als ze die wild verneven, alles overweldigende wolkenmassa's aanstonden, die, als het onweder dreunt, en de storm loeit, soms met zoo aangrijpende majesteit grauw en donker door het zwark jagen, voor de tegenwoordigheid van God Almachtig, als ware Hij zelf in die wolven, hebben geïnderd en gebedd.

Van daar dat toepassen van het wolvenbeeld ook op menschen. Of wie stond bij het turen op de wolven des hemels in stiller oogenblikken niet soms verrast, dat het beeld van eens menschen aangezicht, soms met scherpe, even opkomende en dan weer zich oplossende geaatsrekken, dan van achter de voorste wolven hem scheen aan te gluren?

Wolven die soms aan menschen doen denken, gelijk menschen omgekeerd aan wolven, en in dien gedachtegang was het, dat de apostel ons den mensch in een scherp verdoelend beeld teekende, toen hij de goddeloosheid ons afschaduwde als een waterloze wolf.

Ons spreekt dat beeld niet rechtstreeks toe. In onze landouwen wenschen we telkens bij onze teurgestelde vreugde, dat de wolven wat meer waterloos mochten bliken.

Maar in het land waar de Schrift opkwam, was dat zoo heel anders. Maanden lang droogte, zoo dat ten slotte met angst naar den geruchtsinder werd uitgezien, of nog geen wolke zich aan den horizon vertoonde. Een wachten op regen, en dat de regen toefde en niet kwam. Tot dan eindelijk het bij geroep van dorp naar dorp snelde, dat de wolven kwamen optreden, en ieder op zijn hove zich gereed maakte om de malsche druppelen te ontvangen. De wolke bode van naderende verlossing, beeld van het komend heil.

Maar diep en aangrijpend was dan ook de teleurstelling, als al spoedig bleek, dat de opgekomen wolf het amschtege volk bedroeg. Dan zag men, hoe de aandrijvende wolf door een zijwind onderschept werd, eerst hoog hangen bleef, dan snel overdreef, en het dorre land in nog banger gevoelde droogte achterliet.

Dan werd die afdrifende, waterloze wolf nagestaard met een gewaarwording van bittergrievende teleurstelling. Men had ze willen grijpen en openscheuren, opdat haar schat aan heerlijk vocht de velden mocht bedripen. En zie, nu was ze als een tergende schijnvertoning, als een luchtverheveling, die als een zegenende wolf aankwam, en als een gevloekte wolf weg toog.

Een wolf, die regen en verkwikking scheen te beloven, maar als een waterloze wolf het dorste aardrijk bespottend, en door het dorre land gevloekt, achter den gezichtsleider wegdook.

Wat menschen zijn het, op wie de apostel dit beeld toepast?

Een gansch gruwelijk soort, gelijk uit het broodronken Heidendom destijds in Christus kerk sloop, en die kerk dreigde te verdriven.

Lieden zoo goddeloos ontwaard, dat ze zelfs het Nachmaal des Heeren onheilighen donaten door een uitgieting van zinnelijkheid, die geen christen meer voor christenen in beeld kan brengen.

Schandelijke wezens die, vleesch met geest mengend, ten slotte voor geen onreinheid, hoe verregaande ook, meer terugdeinsden, en al dit booze kwaad onder den dekmantel van het

heilige bedreven, en aan de verlossing die in Christus Jezus is, een vrijbrief, door Satan geteekend, ontleenden om allen lust der zinnen bot te vieren.

Welnu, die gruwelijke goddeloosheid teekent de apostel ons onder het beeld van de waterloze wolf.

Het waren menschen, die in Christus roemden, als zou door hem aan de toen zoo diep gezonken wereld redding worden aangebracht, en die door hun uitspatting in het heilige, juist het zout zouteloos maakten, in het eenig medelij, het medelij des Evangelies, dat de wereld reddend kon, doelloos maakten en verdriven.

Zoo genomen, kan ieder die thans nog trouw de Schrift leest, dan ook veilig zeggen: op mij past dit beeld dus niet.

En in letterlijken zin is dit ook zoo.

Wel komen er ook nu nog, vooral uit mystieke kringen, van als vroom bekend staande Christenen soms dingen aan het licht, die u door hun gruwelijkheid de haren ten berge doen rijzen, maar dat men zijn schandelijkheid tot in de vergadering der geloovigen zou brengen, en ze in beginsel als Christelijk verkonigden zou, is thans ten eenenmale ondenkbaar.

En toch vergist zich, wel daarom zich inbeeldt, dat die waterloze wolf hem niets te zeggen heeft.

Zoals de apostel al wie zijn broeder niet liefheeft, maar haat en benijdt met een moordenaar op één lijn stelt, zoo heeft ook elk onzer zich af te vragen, of hij onder de broederen, en of hij onder menschen in het gemeen, een wolf is waaruit de zegenende dauwdruppelen neerkomen, of wel een bedriegelijke verschijning, die vergeet een spoor van regen achter te laten.

Zeker, de vraag, hoe we persoonlijk zalig zullen worden, kan onze ziel niet diep genoeg met ernst vervullen. Die vraag moet zelfs op den voorgrond staan; en wie niet begint met zijn eigen ziel in heiligen zin lief te hebben, brengt ook zijn naaste geen heil aan, zoo hij hem al als nichelvolk liefheeft.

Maar wie wezenlijk van zijn eigen zaligheid verzekerd is, bekent dan ook noodwendigzins zijn roeping, om zegen en heilige, reddende kracht van zich te doen uitgaan.

Hij wacht maar niet op zijn dood, om den hemel binnen te gaan, doch weet dat God hem op deze aarde en in zijn kring geplaatst heeft, om in dien kring iets te doen, iets uit te werken, iets tot stand te brengen, en als hij wordt opgeroepen, een heilig spoor achter te laten.

Niets draagt zulk een hard oordeel in zich, als dat iemand sterft, en dat de kenner klagen moet, dat er niets met hem gemist wordt.

De wolven, die komen en gaan en overdrijven en afdriften, zonder dat ze een regen hebben uitgestort, oordeelen zich zelf.

Dus hebt ook gij u af te vragen, of ge iets geeft aan uw omgeving, of ge iets zijt voor uw kring.

Invloeden gaan er toch op allerlei wijs van u uit, door uw houding, door uw gedraging, door wat ge spreekt, door wat ge zwijgt; en de vraag is maar, zijn die invloeden zoo, dat ze het koninkrijk Gods in uw kring sterken, of wel zijn ze van dien aard, dat ze niets uitwerken, of erger nog, kwaad doen.

Zeker verschilt dit.

Er zijn wolven die half een land overdekken, maar ook kleiner wolven, die slechts een enkelen akker zegenen. Doch voor God maakt dit geen onderscheid, omdat alle samenhangt, en telkens uit de kleinste oorzaken de grootste gevolgen voortkomen, al is het dat wij dit niet merken. Die Syrier, die in zijn onnoozelheid de pijl van den boog en Achab in het hart schoot, heeft hoogstwaarschijnlijk nooit geweten, tot wat zegen hij voor Israël is geweest. En toch gaf God door zijn hand aan Israël verlossing.

Niet of de wolf breed en hoog en lang is, maar of er uit de wolf, ze zij dan klein of groot, malsch vocht neerdruppelt, is de vraag, die voor de besteding van uw leven het eindoordeel brengt.

Laat daarom, wie dusver er maar op toeleefde, en zich nooit afvroeg of zijn leven een doel heeft, aan die waterloze wolf van Judas zich zelven spiegelen.

De dorheid om ons heen is nog zoo ontzettend.

Het roept alles om den regen die zal nederdalen.

En daarom wel hem, die in stilheid voor zijn God mag bekennen, dat ook het druppelen uit zijn wolf aan zijn kring en zijn omgeving niet onthouden is.

Amsterdam, 25 April 1902.

Voor de Vrouwenkampen in Zuid-Afrika.

Verantwoord in ons nummer van 20 April: 1902, 67; verder: gecollecteerd langs de huizen door het Fanfarecorps te Heeg f. 163.95; W. v. d. Br. te V. f. 2.50; van den heer W. J. Caspers, van de leerlingen der Chr. school te Heineoord f. 0.65. Totaal f. 1264.77.

Overheidsstemming in de Theologische faculteit.

Gaarne plaatsen wij het schrijven, dat Prof. Rutgers aan ons en aan de Red. van de *Bazuin* zond, naar aanleiding van de loopende geruchten, alsof de Regeering voornemens zou zijn de Theologische faculteit der Vrije Universiteit aan banden te leggen.

Aan de Redactie van De Heraut.

Mag ik in het eerstvolgend nummer een plaats vragen voor de volgende mededeling en inlichting.

In de laatste dagen werd mij van onderscheiden zijden bericht, dat er een gerucht verspreid wordt in onze Kerken, alsof haar een groot gevaar zou dreigen, wanneer zij, door aanneming van de ontworpen overeenkomst, medewerkten tot vereniging van hare Theologische School en de Theologische Faculteit der Vrije Universiteit: het gevaar n.l., dat die Universiteit bij een eventuele toekenning van Rijkssubsidie en van effectus civilis voor hare Academische graden, van de Overheid afhankelijk zou gemaakt worden; en dat zulk vanzelf dan ook gelden zou voor haar theologisch gedeelte, zoodat dit dan niet meer blijven zou, gelijk de bedoelde overeenkomst inhoudt, onder de beslissende controle van de Kerken zelve.

Ik weet niet, door welk misverstand zulk een denkbeeld kan ontstaan zijn. Maar wel

weet ik, dat er zelfs geen schijn van grond voor is. Niet alleen ben ik overtuigd, dat de Vrije Universiteit zulke afhankelijkheid van de Overheid niet aanvaardt; maar ik heb ook volle zekerheid, dat daarvan zelfs geen sprake is.

Om in staat te zijn, ook aan anderen zulke zekerheid te geven, heb ik mij gewend tot onzen tegenwoordigen Minister van Binnenlandsche Zaken, en van dezen een antwoord ontvangen, dat even duidelijk als afdoende is, met vrijheid, het aan anderen mede te deelen. Het luidt als volgt:

Zeer waarde vriend!

Voor particuliere correspondentie ontbreekt mij in deze dagen van spanning en bezorgdheid alle tijd; maar toch deel ik u gaarne mede, dat ik geheel van uw gevoelen ben, dat, komt het tot regeling van de verhouding tusschen de Overheid en de bijzondere Hoogescholen, de Godgeleerde faculteiten geheel buiten spel moeten blijven, zoodat ze niets van het Rijk ontvangen, maar dan ook in geen enkel opzicht, noch wat benoemingen, noch wat onderwijsprogramma of examina betreft, ook maar op eenigerlei wijze aan eenige controle van Rijksweg onderworpen zouden worden. Hier past de controle niet aan den Staat, maar uitsluitend aan de Kerken, en aan haar alleen.

Desverlangd geef ik u vrijheid, dit korte schrijven aan anderen mede te deelen.

Valt
i. i. in Christo
KUYPER.

Gravenhage, 22 April 1902.

Ik vertrouw, dat nu hiermede het bedoelde valsche gerucht wel de kop zal zijn ingedrukt. Wie het tengevolge van misverstand voorthielpen, zullen nu wel hun best doen om het zooveel mogelijk uit de wereld te helpen. En wie er door verontst werden, zullen zich door die vreeze nu wel niet langer laten leiden.

Met dankzegging voor de plaatsing, hoogachtend en met heilbode,

Uw Dw. Br.
F. L. RUTGERS.

Amsterdam, 23 April 1902.

Van Prof. Noordzij ontvangen wij naar aanleiding van bovenstaand schrijven de volgende mededeling, welke eveneens in de *Bazuin* werd opgenomen:

Naar aanleiding van en in verband met bovenstaande verklaring van Prof. Rutgers zie ik mij verplicht tot de volgende opmerkingen:

1. Het spijt mij, dat Dr. Rutgers van dit schrijven van den Minister zulk een gebruik maakt, dat hij, het dadelijk publicerende zonder mij zelfs eens te vragen wat ik had vernomen, daaruit dadelijk de conclusie trekt, dat dus het verspreide gerucht „valsche“ is; wat door den Minister niet wordt negend; terwijl Dr. Rutgers van die kwalificatie nog niet eens zeker is, wijl hij eerst in zijn stuk spreekt van een „misverstand“.

2. Dit spijt mij te meer, omdat Dr. R. zeer goed weten kan, dat ik de bron ben, waaruit dit nu zoogenaamde „valsche gerucht“ is opgekomen, die ook hetgeen door den Minister ter mijner kennis was gebracht, zelf op zijn verzoek, aan Collega's had mede te deelen, waarop ook Dr. Ravinck's „Ernstig beswaar“ in de *Bazuin* beruiste;

3. Om dat Dr. R. weten kan, dat mijne wetenschap van de komende „regeling“ gebaseerd is niet slechts op mondelinge mededeling en bespreking door Z. Exc., maar ook op lezing van en aantekening uit het geschrevene, dat voor ons lag, zoo dat het bij dien stand van zaken toch kwalijk te veronderstellen is, dat ik mij in de mededeling der hoofdzaken zou hebben vergist.

4. In hoeverre nu mijne ten deze verkregen wetenschap terecht of ten onrechte mocht en moest leiden tot het door Dr. R. in het begin van zijn stuk onschreven gerucht — zou eerst dan kunnen beslist worden, indien ik van de bovengenoemde mededeling, bespreking en lezing publiek in *geschreefde* mocht melding maken. Wat mij in dezen echter verder te doen staat, zal ik nog nader overwegen.

5. Heeft nu de Minister blijkens zijn schrijven een ander en beter plan (misschien wel een tengevolge van de mondeling door mij gemaakte en daarna door mij schriftelijk aan zijne Exc. medegedeelde kritiek van Collega's), dan zal ik mij daarin verheugen. Doch ik moet opmerken, dat ik niet gesproken heb van „goedkeuring“ van „onderwijs program of examina“, waarvan Z. Exc. in zijn schrijven meldt, maar wel, schoon anders, van „benoemingen“ dan Dr. R. schijnt te onderstellen, en tevens ook van andere zaken, waarover Z. Exc. niet schrijft.

Intusschen blijft het ook bij de nu door den Minister voorgenoemen regeling (zoo te ten minste niet door de Kamers wordt gewijzigd) de vraag, of de Vereeniging voor Hooger Onderwijs, waarvan dan toch de Theol. Faculteit een onafscheidelijk deel zal zijn, niet in meerdere of mindere afhankelijkheidsverhouding van den Staat zal komen te staan.

M. NOORDZIJ.

Kampen, 23 April 1902.

Slechts ongaarne mengen wij ons in dezen strijd, die door dit schrijven van Prof. Noordzij een ongewenscht persoonlijk karakter dreigt aan te nemen.

Natuurlijk wil de uitdrukking *valsche gerucht* niet zeggen, dat degene, die dit gerucht verspreid heeft, opzettelijk en tegen beter weten in anderen misleid heeft, maar dat de inhoud van dit gerucht, dat in de Kerken zooveel ontroering heeft teweeggebracht, niet juist is. Prof. Rutgers zelf wees als oorzaak van dit gerucht een *misverstand* aan.

Voorts veroorloven wij ons op te merken, nu Prof. Noordzij zelf zich als de bron der geruchten aanwijst, dat het weinig in overeenstemming is met den parlementairen adat, dat personen, aan wie een Minister vertrouwelijke mededeelingen doet omtrent het avant-projet van een wetontwerp, hieraan gebruik maken in vergaderingen door vierhonderd personen uit alle deelen des lands bijgewoond. En dat het zeker niet voorzigtig was, deze mededeelingen als *valsche geruchten* voor te stellen, zonder zich eerst vergewist te hebben, of door de gemaakte opmerkingen geen wijziging in de plannen des Ministers gekomen waren.

Laat men echter over deze persoonlijk

quaesties niet napleiten. Hoofdzak is, en daarover zal ook Prof. Noordzij zich met ons verblijden, dat de alarmeerende geruchten, door hem de Kerken ingezonden, thans feitelijk onjuist zijn gebleken.

De Evolutie in nieuwe banen.

III.

Het groote vraagstuk, dat de Evolutie-theorie tracht op te lossen, is het ontstaan der soorten. Darwin noemde daarom zijn meesterwerk *The origin of species*, de oorsprong der soorten. Met de vraag, of die oplossing gelukt is, staat of valt de Evolutie-theorie. De Schrift zegt, dat de planten en dieren door God geschapen zijn, *elk naar zijn soort*; ze leert, dat de soorten van den aanvang af naast elkaar hebben bestaan en wezenlijk onderscheiden zijn. De Evolutie-theorie ontken dit; ze laat de soorten geleidelijk uit elkander voortkomen en wischt de grenslin tusschen de soorten uit. Op dat punt staat de Openbaring Gods lijnrecht tegenover het dogma der Evolutie. Wie de Schrift aanneemt, moet daarom de Evolutie verwerpen. En wie met de Evolutie medegaat, kan daarom de Schrift niet handhaven. Er is hier geen transactie, geen bemiddeling, geen verzoening mogelijk. Het een sluit het ander onverbiddelijk uit.

Tot dusver stonden de belijders der Schrift hierbij in geen ongunstige positie. Al mochten de voorstanders der Evolutie nog zoo luide verkondigen, dat de wetenschap uitspraak had gedaan, en ieder, die aan deze uitspraak twijfelde, buiten den kring der wetenschappelijke mannen sluiten, wie door dit marktgeschreeuw zich niet overbluffen liet, wist dat de hoogheid van toon slechts diende om de onderlinge verdeeldheid en de armoede aan afdoende bewijzen te bedekken. Zoodra men vroeg, hoe deze ontwikkeling der soorten tot stand was gekomen, had ieder geleerde zijn eigen opvatting, zijn eigen theorie. Lamarck en Darwin, Haeckel en Weissman zongen het Evolutie-lied elk op eigen wijs. Aan onderlinge verkettering gaf men den heetstbloedigen theologen niets toe. En als men van het gebied der onderstellingen en hypothesen terugkeerde naar den vasten bodem der feiten, dan kon niet één experimenteel bewijs voor heel de Evolutie-theorie worden aangevoerd. Het ontstaan van een nieuwe soort, hetzij van plant of dier, was nog nimmer waargenomen. De ernstige mannen der wetenschap, zoodra de eerste roes der Evolutiebedwelming had uitgewerkt, namen dan ook een veel bedachtzamer houding aan. Geleerden van naam begonnen te twijfelen. Hier en daar werd reeds gefluisterd van een bankroet, dat de wetenschap ook op dit gebied had gemaakt.

Het gebrek aan experimenteel bewijs drukte hierbij het zwaarst. Of de voorstanders der Evolutie al wezen op allerlei variaties, die door kunststeelt konden verkregen worden, baatte hun geen zier. Dat er binnen den cirkel van het soortverschil allerlei veranderingen, afwijkingen en nieuwe types kunnen verkregen worden door zorgvuldige kweeking en paring, betwist niemand en was reeds eeuwenlang bekend. Maar hoe men ook door kunststeelt nieuwe variaties van planten en dieren, zooals bij de tulpen en hyacinten, de duiven en schapen, in het leven riep, een tulp bleef een tulp, een hyacint een hyacint, een duif een duif, een schaap een schaap. Hield men met de kunstmatige kweeking op, dan keerde zelfs al spoedig het oorspronkelijke type terug.

Hetzelfde verschijnsel nam men waar in de natuur. Een kat, die in een ijskelder opgesloten werd, kreeg wel een dikker vacht, maar bleef een kat. Een vos, naar de noordpoolstreken overgebracht, kreeg wel witte haren, maar bleef een vos. Nieuwe soorten ontstonden er niet. En wel kon men door kruising van nauwverwante soorten, als ezels en paarden, bastaardsorten in het leven roepen, maar behalve dat deze bastaardsorten meest met onvruchtbaarheid geslagen bleken en zich niet voorttelden, was een gemengde soort geen *nieuwe* soort, en daarom was het de Evolutie-theorie te doen.

Het vraagstuk moet ook hier zuiver gesteld worden. Het gaat niet om den oorsprong der variaties binnen dezelfde soort, maar om het ontstaan der soorten zelf. De Schrift leert ons nergens, dat alle verschillende rassen, typen en variaties in dezelfde soort van den aanvang af door God geschapen zijn. Het duidelijkst blijkt dit bij den mensch. De mensch is volgens de Schrift een eigen species, een eigen soort, scherp onderscheiden van het dier. Maar hoewel alle menschen saam één soort vormen en afstammen van één onderpaar, is er toch een onontzagelijk verschil tusschen den Kaffer en den Chinees, den Roodhuid en den Javanez. Niet alleen in kleur van huid, in vorming van gelaat en schedel, maar zelfs in de psychische kwaliteiten komt dit uit, in de geheel verschillende wijze, waarop een Chinees en een Europeaan denkt en voelt. Wanneer, trots dit scherpgeteekende verschil tusschen de rassen, de Schrift leert, dat alle volkeren uit éénen bloede zijn, dan volgt hieruit vanzelf, dat er volgens de Schrift binnen het soort „mensch“ een mogelijkheid van variatie bestaat, waarvan de grenzen nauwelijks zijn aan te geven.

Hetzelfde geldt even goed van de planten en dieren. De Schrift leert wel, dat bij de schepping de grondlijnen voor de soorten getrokken zijn, maar geeft volstrekt niet aan, dat alle variaties in deze soorten van den aanvang af bestaan hebben. Er het tegendeel. Zowel in de planten- als in de dierenwereld moet, volgens de Schrift, ten gevolge van den zondeval een machtige verandering hebben plaats gegrepen. Eerst na de zonde brengt de aarde distelen en doornen voort. Dat deze distelen en doornen nieuw geschapen planten zouden zijn, zegt de Schrift niet, en de analogie van de verande-

ring in het dierenrijk wijst er veeleer op, dat in deze korte uitdrukking ligt saamgevat, dat de reeds bestaande planten voortaan een ander karakter zouden aannemen, waarin de vloek Gods over de aarde zich openbaarde. Immers bij de dieren vinden wij hetzelfde verschijnsel. De wilde dieren, de leeuwen en tijgers, zijn niet pas na den zondeval geschapen. Gen. 1: 25 getuigt uitdrukkelijk het tegendeel: *En God maakte het wild gedierde der aarde naar zijn aard*. Dat dit wild gedierde bij zijn schepping nog niet verscheurd, vleeschetend en van roof levend was, mag worden afgeleid uit Gen. 1: 30. *Aan al het gedierde der aarde, en aan al het gevogelte des hemels, en aan al het kruipende gedierde op de aarde, waar een levende ziel is, heb ik al het groene kruid tot spijsje gegeven*. Wanneer thans de roofdieren en roofvogels niet van het groene kruid leven, maar van levend vleesch, dat zij verscheuren, dan moet dit ten gevolge der zonde zijn. In de heerlijke beschrijving, die Jesaja geeft van het rijk des vredes, dat eens op den berg des Heeren geopenbaard worden zal, heet het dan ook, dat de beren en de koe te zamen zullen weiden en de leeuw stroo zal eten gelijk de os. (Jes. 11: 7). Ook hier zien wij dus, dat een ontzaglijk verandering heeft plaats gevonden; een verandering, die niet alleen het *voedsel* raakt, maar met het voedsel tegelijk heel de organisatie van het lichaam zooals het gebit, de maag enz., en die zelfs den aard van het dier gewijzigd heeft.

Uit deze weinige aanduidingen der Schrift blijkt dus, dat de mogelijkheid van zeer ingrijpende wijzigingen binnen dezelfde soort door de Schrift niet afgesonden, maar veeleer geleerd wordt. De voorstelling, alsof alle thans bestaande variaties van planten en dieren reeds met de schepping gegeven waren, is daarom onhoudbaar. Veeleer valt uit de analogie van wat met den mensch gebeurd is, bij wien uit het grondtype allerlei verschillende rassen zich ontwikkeld hebben, af te leiden, dat ditzelfde ook bij de planten- en dierenwereld het geval moet zijn geweest. De moeijelijkheid schuilt daarin, dat waar de Schrift bij den mensch de eenheid van het oorspronkelijk type aangeeft, en verklaart, dat alle rassen uit dit één type zijn voortgekomen, zij dit bij de planten en dieren niet doet. Een lijst van de verschillende soorten, door God in den aanvang geschapen, geeft Genesis 1 niet. Wel worden met name genoemd de visschen en de kruipende, de wilde dieren, het vee en de kruipende dieren; maar welke verschillende soorten dezer dieren geschapen werden, zegt Gods Woord niet. De vraag of een hond en een wolf, om slechts één voorbeeld te noemen, variaties zijn van één oorspronkelijk door God geschapen type, dan wel van den aanvang af zelfstandig naast elkander bestaan hebben, kan op grond der Schrift niet worden uitgemaakt. De Schrift is geen handboek voor plant- en dierkunde. Ze geeft ons geen classificatie der verschillende planten en dieren naar hun soort. Ze openbaart ons alleen wat we noodig hebben te weten om God als Schepper te eeren, dat alle soorten van den aanvang af door Hem geschapen zijn.

Het is van het hoogste belang, dit helder in te zien, om den strijd tusschen de geloovige wetenschap en de voorstanders der Evolutie recht te beoordeelen. Dat in den loop der eeuwen, allerlei nieuwe variaties ontstaan zijn, en dat dit geschied is door evolutie of ontwikkeling uit vroegere typen, is met de Schrift niet in strijd. Zelfs moet a priori de mogelijkheid toegegeven, dat ditzelfde proces ook nu zich herhalen kan en dat in de natuur om ons heen het ontstaan dezer variaties thans nog kan worden geconstateerd. Al wijst alles er op, dat in het begin de plasticiteit der soorten veel grooter is geweest dan thans en nieuwe rassen bij menschen en dieren nu niet zoo licht meer tot ontwikkeling komen als toen de soorten pas geschapen waren, er is hier geen grens te stellen en het is mogelijk dat het proces ook in onze dagen zich nog voortzet. Al gelukte het daarom door experimenteel bewijs aan te toonen, dat de natuur ook thans nog nieuwe variaties vormde, dan zou daarmede nog niets bewezen zijn wat met de openbaring der Schrift in strijd was.

Maar voor de Evolutie-theorie is met dit alles niets gewonnen. Wat de Evolutie-theorie verklaart wil is niet de oorsprong der variaties, maar der soorten. Ze wil niet alleen verklaren, hoe de verschillende rassen en volkeren met al hun onderlinge afwijkingen zich ontwikkeld hebben uit den oorspronkelijken mensch, maar hoe deze oorspronkelijke mensch zelf op zijn beurt zich weer ontwikkeld heeft uit den pithecanthropus alatus, den sprakelozen apemensch, en deze apemensch weer langs eindeloze lijnen van geleidelijke ontwikkeling afstamt van het laagst ontwikkelde organische leven. Om de origin of species, om het ontstaan der soorten, is het haar te doen.

Reeds hieruit blijkt, hoe onjuist het is, wanneer Prof. Hubrecht voor de Evolutie zich beroept op den pater Jezuit Wassmann, die in het *Biologisches Centralblatt* een opstel leverde over de vraag: *Giebt es thatsächlich Arten*, die heute noch in der Stammesentwicklung begriffen sind? Wanneer deze geleerde beoefenaar der zoologie in dit opstel de „stamtafel van een bepaalde insectengroep“ geeft, en aantoon hoe deze soort, deze *Art* zich ontwikkeld heeft en nog ontwikkelt, dan heeft deze „trouwe en militante zoon der Katholieke Kerk“ daarmede volstrekt geen lans gebroken voor de Evolutie“ in dien zin, dien de voorstanders der Evolutie daaraan hechten. Niet over de Evolutie in een bepaalde soort, maar over den oorsprong der soorten zelf, loopt het geding.

En daarmede is ook aangegeven, waarom het bewijs voor de Evolutie-theorie, door Prof. Hubrecht aan de ontdekkings van Prof. de Vries ontleend, voor ons niet afdoende is.

De waarde d Prof. Hubrecht de proevenreeke zoo heet het, wenschte cons evolutieer we „andere Moze aanwees, maar kel van zijn be Prof. De Vrie land der belof de Evolutie streed kan we

Nu nemen de verklarig, ontdekking kw de „zeer nood solidatie“ mit onmisbare schi brak, en dat d theorie, die gebouw weinig ook van zijn i zoo geheel on

En of deze Vries nu wa geeft?

Prof. De V tusschen Hilv dekt — dit is bewijs — dat bloem een an het hoofd op Teunisbloem v aan de natuu geen „schomn soort bleef c Proeven later i tigten dit. I nieuwe Teunis dezelfde afwij moederplant. soortvorming, werkplaats de leverd, dat an ontrakt.

Intusschen, dan dient te in deze nieu hebben met ee maar dat en ontstaan. Ee zin, waarin m van een nieu maar een soo van de oude van het liefste Eerst dan na nieuwe soorte proefondervind

Of dit zoo maal onderz constateerd, h Prof. Hubrech het gelukken proefneming wereld „voorl „De werkelijk hij, de soortvo pen, zooals D bloemen geda voorloopig v behooren.“

Nu is het waagd, uit plantenrijk (g zich één gev heeft voorged ten in de pla wijze zouden daarbij blef staan. Ze le uit één oors uit één oors en alle mens ouderpaar do maar ze loo schil tusschen en mensch.

het laagste organisme, is van het o eerste levend

Hoe deze Schepping o kan heeten, heide een m waarvan het ring is, dat l min-geoeend te nemen, m

Een raad zijn oplossing wat men wil

Mag

Van versc of de kerl concept-cont opliciding te is, dat een deren tegen

De agitat tract in het oordeelt me het concept mogelijk ge de Synode cept bliken toch ter wi ren het co

Is het dan te herstellen keraden, el ringen reeds vraag, of zij lijk achten, broederen t

Allen op van scheur kunnen wor

Nu is he meermalen Synode ter leiding de vaar mag